

Skatta- og avgjaldsmál avgerðir

Mál nr.: 11/00007	Lóg: Lóg um stuðul til rentuútreiðslur av lánum § 2	Avgerð tikin: 16.06.2011
----------------------	---	-----------------------------

Rentustuðul stöðgaður. Kærari ekki eigari av ognini. Afturgjaldskrav heimvíst.

Samandráttur:

Kært var um, at TAKS steðgaði rentustuðlinum og kravdi aftur rentustuðul, sum kærarin hevði fingið seinastu 5 árin, vísandi til at kærarin átti ikki ognina. Skatta- og avgjaldskærunevndin staðfesti avgerðina hjá TAKS at steðga útgjaldinum av rentustuðli, men avgjórði at heimvísa málið til TAKS at viðgera, um grundarlag er fyri afturgjaldskravinum.

Avgerð

Kært er um, at TAKS krevur kærara at rinda aftur rentustuðul, sum hann hevur fingið seinastu 5 árin til lán nr. xx, tilsamans kr. 44.952.

TAKS vísir á, at kærarin eigur ikki ognina ella hevur ræði á allari ognini, so leingi hann ikki stendur sum tinglýstur eigari av matr. nr. x.

Hann hevur tí ikki rætt til rentustuðul sambært § 2, stk. 2, litra a, har ásett er, at rentustuðul verður veittur fyri rentur til keyp, bygging, umvæling ella umbygging av eignum bústaði.

Víst verður á, at tá talan er um rentur av láni til egnan bústað, sum eru avtalað 18. januar 1991 ella seinni, hevur TAKS avgjört, at rentustuðulin skal teingjast at teim faktisku ognarviður-skiftunum. Hetta vil siga, at heftisbýtið í láninum og ognarbýtið í bústaðnum skal vera tað sama, um rentustuðul kann játtast. Tá kærarin ikki eigur ognina, lýkur hann ikki treytirnar fyri at fáa rentustuðul, og tað, sum útgoldið er, er á skeivum grundarlag. TAKS krevur tí stuðulin, kr. 44.952, aftur fyri 5 tey seinastu árin.

Víst verður á, at kærarin yvir fyri 3. persóni hevur boðað frá, at tað er A, ið eigur ognina og hevur ræði á henni.

TAKS heldur fast við, at móttakarinn av rentustuðli skal vera formligi eigarin av ognini, t.v.s. tinglýstur eigari. Eisini heldur TAKS, at tann, ið stendur sum tinglýstur eigari av ognini, hevur ræði á ognini og kann fyri tann part skuld selja ognina. TAKS veit ikki, hvør er rætti eigari av ognini, fyrr enn hetta verður kannað á tinglýsingini.

Víst verður á, at § 2, stk. 2, litra a í rentustuðulslógini sigur, at lán til keyp, bygging ella umvæling av eignum bústaði kunnu fáa rentustuðul. Her er egin bústaður tann bústaður, sum viðkomandi eigur sambært tinglýsingini og hevur ræði á. Halda tey seg ikki til tað, so kunnu onnur, ið bert leiga eina ogn og gera umvælingar, eisini seta krav fram um rentustuðul.

Til tess at finna rætta eigarann av ognini er neyðugt at spyrja tinglýsingina. Kærarin B stendur ikki sum tinglýstur eigari av ognini, tað gera verforeldur hansara A, og tað er A, sum hevur ræði á ognini. Hetta kemur fyrst fram, nú TAKS hevur biðið allar borgarar prógva, hvønn rætt teir hava at fáa rentustuðul, og hvørjum matrikulnr. teir fáa rentustuðul fyri til egnan bústað.

TAKS metir tí, at B hefur ikki rætt til rentustuðul, og at TAKS eigur at krevja aftur rentustuðulin 5 ár aftur í tíðina, tí útgjaldið hjá honum er gjørt á skeivum grundarlag.

Kærarin vísir á, at hann fekk bræv frá TAKS tann 8. september 2010, har teir boða frá, at teir ætla at steðga rentustuðlinum av sethúsaláni hansara og krevja, at hann innan 14 dagar skuldi gjalda aftur kr. 44.952, sum var rentustuðul, sum hann av órøttum hevði fingið seinastu 5 árin.

Grundgeving teirra var, at hann ikki leyk treytirnar at fáa rentustuðul, tí hann hefur upplýst, at sethúsalán hansara nr. xx er brúkt til sethúsabygging á matr.nr. x, og teir hava funnið útav, at hann sambært tinglesingini ikki stendur sum skrásettur eigari av matr.nr. x.

Hann sendi teimum beinanvegin eitt bræv, har hann mótmælti hesi ætlan, tí hann hefur ikki villleitt nakran ella givið skeivar upplýsingar í hesum máli, men 15. desember 2010 fær hann aftur bræv, har TAKS sigur, at teir halda fast við avgerðina og heita á hann at gjalda kr. 44.952 kr. aftur sum skjótast.

Tá kærarin bygdi húsini, fíggaði Eik ein part av kostnaðinum, og hann søkti um rentustuðul fyri lánið, og TAKS vildi bara hava, at Eik váttaði, at lánið var brúkt til egnan bústað. Tað bleiv gjørt, og fekk hann játtað stuðul, sum hann so hefur fingið øll árin síðan. Tá var einki krav um, at hann skuldi standa sum eigari av nøkrum matr.nr.

Tað er rætt, at hann stendur ikki sum skrásettur eigari av matr.nr. x. Tað ger A, sum er verforeldur hansara. Men hann hefur bygt og goldið sethúsini á matr. x. Tað er hansara bústaður, og her hefur hann búð síðani 1990.

Hann hefur roynt at lisið lógina, og har stendur, at ein og hvør, sum er fult skattskyldugur í Føroyum og hefur rentuútreiðslur av láni til egnan bústað, hefur rætt til rentustuðul. Hann dugir ikki at finna nakað, sum sigur, at hann skal eiga eitt ávíst matr.nr. fyri at hava henda rætt. Einasta, sum hann sær, er í brævinum, sum TAKS hefur sent honum. Har verður skrivað, at TAKS hefur avgjørt at rentustuðulin skal teingjast at teimum faktisku ognarviður-skiftunum. Hann spyr, um TAKS av sínum eintingum kann broyta lógina. Hann stendur púra spyrjandi í hesum máli. Hann metir seg ikki hava gjørt nakað skeivt. Hann hefur útvegað tær upplýsingar, sum TAKS kravdi, tá hann søkti um rentustuðul, og heldur tað vera sera løgið, at TAKS nú sigur, at hann hefur fingið stuðul av órøttum øll árin.

Er tað veruliga so, at hann hefur ikki rætt til stuðul, so hefur TAKS gjørt ein feil, tá teir játtaðu honum stuðul, og so noyðist hann helst at góðtaka, at so er. Men hann heldur, at TAKS kann ikki loyva sær at krevja stuðulin aftur. Hann hefur í hvussu er verið í góðari trúgv, at hann átti rætt til stuðul.

Skatta- og avgjaldskærunevndin viðmerkti, at tá talan er um lán, sum eru avtalað 18. januar 1991 ella seinni, er treytin at fáa rentustuðul, at lánið er tikið til eitt stuðulslovt endamál.

Rentustuðul verður soleiðis latin, um lánið er tikið til keyp ella bygging, umvæling ella umbygging av egnum bústaði og bústaðareindum í lutaíbúðafeløgum, útbúgving ella til gjalding av ábyrgd, jbr. § 2, stk. 1, nr. 2 í rentustuðulslógini.

Í rentustuðulslógini er eingin lýsing av, hvat skal skiljast við egnan bústað. Men tá farið var frá rentufrádrátti til rentustuðul, varð stuðul latin til somu nýtluendamál, sum tá rentufrádráttur frammanundan varð latin, samanber við tágaldandi § 46a í skattalógini og viðmerk-ingarnar til rentustuðulslógina. Tí ber til at leita eftir stuðli í viðmerkingunum til broytingina av skattalógini, tá § 46a varð sett inn.

Í hesum viðmerkingum sæst, at tá talan er um egnan bústað, verður dentur lagdur á hann, sum er eigari og brúkari av bústaðnum (jbr. løgtingsmál nr. 21/1990).

Samanumtikið verður sostatt mett, at í stuðulshøpi er treytin fyri, at talan kann vera um egnan bústað, at viðkomandi er eigari og brúkari av bústaðnum.

Hetta samsvarar eisini við VLS frá 1996 s. 101, har sagt verður, at treytin fyri, at talan er um egnan bústað, er, at skattgjaldarin, sum vil hava rentufrádrátt, er eigari og brúkari av bústaðnum, sum rentuútreiðslurnar viðvíkja.

Upplýst er, at B stendur fyri láni nr. xx, og at hetta lán er tikið til bygging av sethúsum á matr.nr. x, sum verforeldur hansara A eiga.

Skatta- og avgjaldskærunevndin avgjórði at staðfesta avgerðina hjá TAKS at steðga útgjaldinum av rentustuðli fyri lán nr. xx.

Avgerðin verður grundað við, at hóast B býr í húsinum, sum hann hevur tikið lán til at byggja, er hann ikki eigari av ognini, og tí lýkur hann ikki treytirnar at fáa rentustuðul av hesum lánum.

Viðvíkjandi kravinum um afturgjalding av útgoldnum rentustuðli seinastu 5 árinum viðmerkti nevndin, at útgangsstøðið er, at persónur sum móttækur pening, hann ikki hevur rætt til, hevur skyldu at afturgjalda peningin.

Ongar ásetingar eru um afturgjald í rentustuðulslógini, og tí má afturgjaldskravið grundast á ikki lógarásettar reglur um afturgjald. Tað vil siga, at TAKS m.a. skal gera eina meting av, um móttakarinn má metast at hava verið í góðari trúgv, at hann átti tann pening, hann fekk.

Í hesum føri sæst TAKS bert hava uppgjørt, hvat er ov nógv útgoldið, men hevur annars ikki mett um, um grundarlag er fyri afturgjaldskravinum. Upplýsingarnar í málinum geva ikki nevndini grundarlag fyri at taka støðu til hendan spurning. Tí avgjórði nevndin at heimvísa málið til TAKS at viðgera hendan spurning.